

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 10 sierpnia 2020 r.

**Opinia do ustawy o ratyfikacji Umowy
między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Argentyńską o ekstradycji,
podpisanej w Buenos Aires dnia 5 grudnia 2019 r.**

(druk nr 171)

I. Cel i przedmiot ustawy

W dniu 24 lipca 2020 r. Sejm, w drodze ustawy, wyraził zgodę na dokonanie przez Prezydenta RP ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Argentyńską o ekstradycji, podpisanej w Buenos Aires dnia 5 grudnia 2019 r.

Umowa reguluje problematykę ekstradycji. Stwarza podstawę wzajemnej współpracy prawnej polegającej na możliwości wydawania osób na wniosek organów państw-Stron.

Strony zobowiązują się wzajemnie do wydawania sobie, na wniosek jednej ze stron, osób ściganych za popełnienie przestępstwa lub poszukiwanych w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub innego środka polegającego na pozbawieniu wolności za przestępstwo stanowiące podstawę wydania (art. 1 umowy).

Podstawę wydania stanowi popełnienie przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności lub środkiem polegającym na pozbawieniu wolności w wymiarze co najmniej dwóch lat lub karą surowszą, a okres pozbawienia wolności pozostały do odbycia wynosi co najmniej jeden rok. Przestępstwo stanowiące podstawę wydania musi stanowić przestępstwo także na terytorium strony wezwanej.

Podstawą wydania jest również popełnienie czynu stanowiącego jedną z form stadialnych popełnienia przestępstwa: podżegania, usiłowania lub współuczestnictwa w popełnieniu przestępstwa zagrożonego karą, o której mowa wyżej.

Wniosek o wydanie ma być też uwzględniony, jeśli wydanie dotyczy kilku przestępstw, z których jedno lub kilka nie spełnia warunków wydania, ale spełnione są pozostałe warunki wydania (art. 2 umowy).

Przestępstwo stanowi podstawę wydania również jeżeli dotyczy podatków, ceł, obrotu dewizowego, międzynarodowego transferu funduszy, importu, eksportu lub tranzytu towarów, nawet gdy prawo strony wezwanej nie przewiduje takiego samego rodzaju podatku, cła albo nie reguluje w ten sam sposób podatków, ceł, obrotu dewizowego, międzynarodowego transferu funduszy, importu, eksportu lub tranzytu towarów (art. 3).

Umowa w art. 4 określa **9 obligatoryjnych podstaw odmowy wydania** osoby, wśród których najważniejsze, to przypadki gdy wniosek dotyczy ścigania:

- osoby z powodu jej poglądów politycznych, narodowości, pochodzenia etnicznego, wyznania lub płci,
- za przestępstwo o charakterze politycznym,
- za przestępstwo, za które osoba ta została już prawomocnie skazana, uniewinniona, skorzystała z amnestii lub prawa łaski,
- osoby skazanej zaocznie,
- osoby, która mogłaby być narażona na okrutne, nieludzkie traktowanie lub na taką karę na terytorium strony wzywającej,
- za przestępstwo zagrożone karą śmierci.

Umowa reguluje ponadto następujące kwestie:

- przedawnienia karalności przestępstwa albo wykonalności kary orzeczonej,
- wydawania własnych obywateli,
- fakultatywne podstawy odmowy wydania,
- wyznaczenia do wzajemnych kontaktów tzw. Jednostek Centralnych, w Polsce jest to Ministerstwo Sprawiedliwości, zaś w Argentynie Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Wiary,
- wymogi formalne dotyczące wniosku oraz możliwe sposoby przekazywania wniosków (drogą dyplomatyczną lub przy użyciu środków komunikacji elektronicznej),
- sposoby przekazywania decyzji w sprawie wydania osoby (ekstradycji),
- ekstradycja uproszczona (gdy osoba objęta wnioskiem o wydanie wyraża zgodę na wydanie),
- sposób przekazania osoby, odroczenie wydania oraz wydanie tymczasowe,
- okoliczności stosowania i wyłączenia od zasady specjalności tj. możliwości ścigania

- lub pozbawienia wolności wyłącznie za przestępstwo objęte wnioskiem,
- wydania (przekazania) osoby państwu trzeciemu,
 - tymczasowego aresztowania i przekazania przedmiotów z przestępstwa lub służących do jego popełnienia,
 - zbieg wniosków, tranzyt, zachowanie tajemnicy, wydatki, języki, konsultacje i spory.

Umowa wejdzie w życie dnia następującego po dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Będzie miała zastosowanie do wniosków wniesionych po dniu jej wejścia w życie, również do spraw o przestępstwa popełnione przed dniem jej wejścia w życie.

Umowa podlega w Polsce ratyfikacji w drodze ustawy ponieważ postanowienia Umowy dotyczą wolności, praw lub obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji RP (art. 89 ust. 1 pkt 2 Konstytucji RP) oraz spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja RP wymaga ustawy (art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji RP).

Zgodnie z art. 91 ust. 1 i 2 Konstytucji RP Umowa będzie stosowana bezpośrednio, mając pierwszeństwo przed ustawą, w tym wypadku przed ustawą – Kodeks postępowania karnego.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 15. posiedzeniu w dniu 24 lipca 2020 r. w oparciu o przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 433). Projekt stanowił przedmiot prac Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Komisje nie wprowadziły poprawek do projektu. Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu przedłożenia.

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Beata Mandylis

Główny legislator